

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06
Tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 8. januar 2022.

Jezik: engleski

Oznaka tajnosti: javno

**Javna redigovana verzija treće odluke po zahtevu Veseljijeve odbrane za
privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga**

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Zastupnik žrtava
Sajmon Loz

Branilac Hašima Tačija
Gregori Kiho

Bralinac Kadrija Veseljija
Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija
Dejvid Jang

Branilac Jakupa Krasnićija
Venkatešvari Alagendra

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ u skladu s članom 53 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon), i pravilom 56(3) i (5) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 5. novembra 2020, Kadri Veselji (u daljem tekstu: g. Veselji odnosno optuženi) uhapšen je shodno odluci² i nalogu za hapšenje koje je izdao sudija za prethodni postupak,³ nakon što je potvrđena optužnica protiv njega.⁴

2. Dana 30. aprila 2021, sudija za prethodni postupak je g. Veseljiju odobrio privremeno puštanje na slobodu iz opravdanih humanitarnih razloga zbog zdravstvenog stanja njegovog oca,⁵ koja je modifikovana 4. maja 2021. (u daljem tekstu: prva odluka o privremenom puštanju na slobodu).⁶

3. Dana 8. jula 2021, sudija za prethodni postupak drugi put je g. Veseljiju odobrio privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga (u daljem tekstu: druga odluka o privremenom puštanju na slobodu).⁷

¹ KSC-BC-2020-06, F00001, predsednik, *Odluka kojom se određuje sudija za prethodni postupak*, 23. april 2020, javno.

² KSC-BC-2020-06, F00027/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke po zahtevu za izdavanje naloga za hapšenje i dovođenje*, 26. oktobar 2020, javno.

³ KSC-BC-2020-06, F00027/A03/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija naloga za hapšenje Kadrija Veseljija*, 26. oktobar 2020, javno.

⁴ KSC-BC-2020-06, F00026/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija* (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice), 26. oktobar 2020, javno.

⁵ KSC-BC-2020-06, F00271, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zahtevu Veseljijeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga*, 30. april 2021, poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana odluka izdata je 11. maja 2021, F00271/RED.

⁶ KSC-BC-2020-06, F00276, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zahtevu Veseljijeve odbrane za izmenu odluke KSC-BC-2020-06/F00271*, 4. maj 2021, poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana odluka izdata je 11. maja 2021, F00276/RED.

⁷ KSC-BC-2020-06, F00386, sudija za prethodni postupak, *Druga odluka po zahtevu Veseljijeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga*, 8. juli 2021, poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana odluka izdata je 16. jula 2021, F00386/RED.

4. Dana 23. novembra 2021, sudija za prethodni postupak doneo je odluku po vraćenoj odluci o preispitivanju mere pritvora i po redovnom preispitivanju mere pritvora Kadrija Veseljija (u daljem tekstu: odluka o preispitivanju pritvora).⁸

5. Dana 7. januara 2022, g. Veselji je podneo hitan zahtev za odobrenje trodnevne posete Kosovu pod nadzorom iz humanitarnih razloga (u daljem tekstu: zahtev).⁹

6. Takođe 7. januara 2022, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) odgovorilo je na zahtev (u daljem tekstu: odgovor).¹⁰

7. Istog dana, Sekretar je podneo izjašnjenje o zahtevu (u daljem tekstu: izjašnjenje Sekretarijata).¹¹

8. Dana 8. januara 2022, g. Veselji je odgovorio na izjašnjenje Sekretarijata.¹²

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

9. G. Veselji traži da mu se odobri trodnevna poseta Kosovu pod nadzorom iz humanitarnih razloga zbog smrti njegove majke.¹³ G. Veselji navodi da je njegova majka preminula 7. januara 2022. u 10:50 sati i da je sahranjena istog dana u 14:30 sati.¹⁴ G. Veselji takođe navodi da će, u skladu sa običajima, trodnevni obred

⁸ KSC-BC-2020-06, F00576, *Odluka po vraćenoj odluci o preispitivanju pritvora i po redovnom preispitivanju pritvora Kadrija Veseljija*, 23. novembar 2021, poverljivo, stavovi 49, 55, 60 (u daljem tekstu: odluka o privremenom puštanju na slobodu). Javna redigovana odluka podneta je 8. decembra 2021, F00576/RED.

⁹ KSC-BC-2020-06, F00636, odbrana g. Veseljija, *Treći zahtev Veseljijeve odbrane za posetu pod nadzorom iz humanitarnih razloga* (u daljem tekstu: zahtev), 7. januar 2022, poverljivo i *ex parte*, sa priložima 1-2, poverljivo i *ex parte*.

¹⁰ KSC-BC-2020-06, F00637, specijalizovani tužilac, *Odgovor tužilaštva na Veseljijev hitni zahtev za odobrenje posete pod nadzorom* (u daljem tekstu: odgovor), 7. januar 2022, poverljivo i *ex parte*.

¹¹ KSC-BC-2020-06, F00638, sekretar, *Izjašnjenje sekretara o hitnom trećem zahtevu Veseljijeve odbrane za posetu pod nadzorom iz humanitarnih razloga* (u daljem tekstu: izjašnjenje Sekretarijata), 7. januar 2022, poverljivo i *ex parte*.

¹² KSC-BC-2020-06, F00639, Veseljijeva odbrana, *Odgovor Veseljijeve odbrane na izjašnjenje Sekretarijata o trećem zahtevu za odobrenje posete pod nadzorom iz humanitarnih razloga* (u daljem tekstu: odgovor odbrane), 8. januar 2022, poverljivo i *ex parte*.

¹³ Zahtev, stavovi 1-2, 18.

¹⁴ Zahtev, stavovi 8, 13 ; prilog 1 uz zahtev.

žalosti početi 8. januara 2022. i da se očekuje učešće velikog broja ljudi.¹⁵ Imajući to u vidu, u nameri da izbegne nepotrebne kontakte sa osobama koje nisu članovi njegove porodice, g. Veselji je voljan da za tri dana pomeri datum svoje posete pod nadzorom koja bi u tom slučaju počela u utorak, 11. januara 2022.¹⁶ Pored toga, u cilju izbegavanja nepotrebne rasprave po tom pitanju, g. Veselji traži da mu sudija za prethodni postupak odobri posetu pod nadzorom pod istim uslovima koji su ranije određeni u stavu 22 druge odluke o privremenom puštanju na slobodu.

10. U svom odgovoru, tužilaštvo iznosi da se ne protivi poseti od najduže tri dana pod strogim i potpunim nadzorom kako bi g. Veselji prisustvovao periodu žalosti nakon smrti njegove majke, pod uslovom da se ispuni određeni broj uslova koje navodi u svom odgovoru.¹⁷

11. Sekretar navodi da bi se mogao organizovati privremeni odlazak optuženog na Kosovo u trajanju od dva dana, uključujući putovanje, u skladu sa uslovima koje je sudija za prethodni postupak naveo u drugoj odluci o privremenom puštanju na slobodu.¹⁸ Sekretar navodi da [BRISANO].¹⁹ Istovremeno, [BRISANO].²⁰ Sekretar dalje navodi da su službenici SSU angažovani i na zadacima obezbeđenja za vreme sudskih postupaka koji će trajati od utoraka, 11. januara 2022. do petka, 14. januara 2022.²¹ Uzimajući to u obzir, Sekretar smatra da je jedina moguća opcija da se poseta Kosovu pod nadzorom organizuje [BRISANO], u trajanju od najduže dva dana, uključujući putovanje.²²

12. Kad je reč o odlasku na Kosovu, Sekretar smatra da je moguće organizovati jednu, vremenski ograničenu posetu [BRISANO], radi obreda žalosti i posete

¹⁵ Zahtev, stav 13.

¹⁶ Zahtev, stav 13.

¹⁷ Odgovor, stavovi 1, 3.

¹⁸ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 12.

¹⁹ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 13.

²⁰ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 13.

²¹ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 13.

²² Izjašnjenje Sekretarijata, stavovi 15-18.

unapred najavljenim bliskim članovima porodice (i još dvoje srodnika drugog stepena).²³ Posetu je moguće organizovati pod uslovom da optuženi celo vreme bude pod nadzorom Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: Specijalizovana veća), s pratiocima, i da glavni službenik zadužen za nadzor može da donosi sve potrebne odluke o poseti pod nadzorom na osnovu operativnih i bezbednosnih faktora, uključujući i prekidanje posete.²⁴ Ako se jedna, vremenski ograničena poseta odobri, Sekretar će se o svim bezbednosnim merama dogovoriti [BRISANO].²⁵

13. Sekretar dalje navodi da glavni službenik zadužen za nadzor može omogućiti lične posete unapred najavljenih bliskih članova porodice i srodnika drugog stepena u obezbeđenom pritvorskom objektu Specijalizovanih veća na Kosovu, [BRISANO], pod uslovima sličnim uslovima za lične posete pritvorskom objektu Specijalizovanih veća i nekim drugim eventualnim bezbednosnim uslovima.²⁶

14. Sekretar u zaključku navodi da je posetu moguće organizovati pod pretpostavkom da za nju važe isti uslovi koji su važili i za prethodno odobrene posete pod nadzorom.²⁷

15. Sekretar zatim navodi da je logističkim planom obuhvaćeno i testiranje članova tima za transfer na kovid-19, i da će, u zavisnosti od aktuelnih putnih restrikcija, optuženi po povratku u zemlju domaćina možda morati da boravi u karantinu.²⁸ Na kraju, ako se optuženom odobri privremeni transfer, Sekretar traži ovlašćenje da obavesti sve nadležne organe uključene u izvršenje naloga, i takođe traži da panel odbrani i optuženom naloži da privremeni transfer drže u tajnosti.²⁹

²³ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 22.

²⁴ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 22.

²⁵ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 23.

²⁶ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 24.

²⁷ Izjašnjenje Sekretarijata, stav 26.

²⁸ Izjašnjenje Sekretarijata, stavovi 30-31.

²⁹ Izjašnjenje Sekretarijata, stavovi 32-33.

16. G. Veselji se ne protivi jednodnevnoj poseti pod nadzorom [BRISANO], i takođe navodi da će osim prevoza sa aerodroma [BRISANO], g. Veseljiju biti potreban prevoz do groba njegove majke i natrag.³⁰

III. MERODAVNO PRAVO

17. U skladu s pravilom 56(3) Pravilnika, po zahtevu osobe u pritvoru, panel može odobriti privremeno puštanje pritvorenika na slobodu kad za to postoje opravdani humanitarni razlozi.

18. Prema pravilu 56(5) Pravilnika, panel može da propiše uslove za puštanje na slobodu koje smatra primerenim kako bi se obezbedilo prisustvo pritvorenog lica.

19. Prema članu 53(1) Zakona, sva pravna i fizička lica na Kosovu su dužna da bez nepotrebnog odlaganja postupe po svakoj zamolnici za pomoć i po svakom nalogu ili odluci koju donesu Specijalizovana veća.

IV. DISKUSIJA

A. PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU IZ OPRAVDANIH HUMANITARNIH RAZLOGA

20. Sudija za prethodni postupak napominje da se privremeno puštanje na slobodu iz opravdanih humanitarnih razloga smatra izuzetnom merom.³¹ Prilikom odlučivanja o toj meri uzima se u obzir nekoliko relevantnih faktora, kao što je faza u postupku, priroda krivičnog dela, karakter optuženog, težina bolesti srodnika, stepen srodstva i mogućnosti realizacije transfera pod nadzorom.³²

³⁰ Odgovor odbrane, stavovi 2-3.

³¹ Druga odluka o privremenom puštanju na slobodu, stav 11.

³² ESLJP, *Lind v. Russia*, br. 25664/05, 6. decembar 2007, stav 95, gde se upućuje na dalje izvore iz sudske prakse.

21. G. Veselji se tereti za teška krivična dela³³ i smatra se da je neophodno da boravi u pritvoru.³⁴ Međutim, sudija za prethodni postupak je uvažio izjašnjenje Sekretarijata o izvodljivosti, obezbeđenju i logistici u vezi sa zahtevom. Sudija za prethodni postupak dalje smatra da su smrt majke g. Veseljija i značaj obreda žalosti odlučujući faktori za donošenje odluke o zahtevu. U skladu s tim, sudija za prethodni postupak konstatuje, nakon razmatranja svih relevantnih faktora i okolnosti, da se smrt majke g. Veseljija može smatrati izuzetnom okolnošću koja opravdava privremeno puštanje na slobodu pod nadzorom iz opravdanih humanitarnih razloga.

22. Sudija za prethodni postupak će sada razmotriti da li je g. Veseljiju potrebno naložiti određene uslove za posetu pod nadzorom.

B. USLOVI ZA POSETU POD NADZOROM

23. Sudija za prethodni postupak podseća na svoj raniji zaključak da još uvek postoji opasnost da će g. Veselji: (i) pobeći; (ii) ometati tok postupka, ili (iii) izvršiti nova krivična dela, i da nijedan od uslova za njegovo puštanje na slobodu ne može u dovoljnoj meri da otkloni poslednje dve navedene opasnosti.³⁵ Uzimajući u obzir te konstatacije, sudija za prethodni postupak smatra da nikakvi drugi uslovi osim onih koji se određuju za obavljanje posete Kosovu pod nadzorom ne bi u dovoljnoj meri otklonili opasnosti povezane sa privremenim puštanjem g. Veseljija na slobodu.

24. Stoga, s obzirom na opravdane humanitarne razloge koje iznosi g. Veselji, ali i rizike vezane za privremeno puštanje na slobodu, sudija za prethodni postupak

³³ Naime, progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci, kao zločini protiv čovečnosti, i proizvoljno lišavanje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo, kao ratni zločini, što predstavlja kršenje članova 13(1), odnosno 14(1)(c) Zakona. Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 474, 478, 482, 491, 498, 505, 512.

³⁴ Odluka o preispitivanju pritvora, stav 61.

³⁵ Odluka o preispitivanju pritvora, stavovi 61, 99.

nalaže da g. Veselji bude privremeno i pod obezbeđenjem prebačen u pritvorski objekat na Kosovu, gde će i dalje biti u pritvoru pod nadzorom Specijalizovanih veća. [BRISANO], poseta pod nadzorom, uključujući i vreme za putovanje, trajće dva dana, i to od [BRISANO] do [BRISANO], s mogućnošću da bude produžena iz operativnih razloga po odluci sekretara, a treba da se sprovede pod sledećim uslovima:

- a) optuženi će biti prebačen u bezbedan pritvorski objekat na Kosovu, gde će sve vreme biti pod nadzorom Specijalizovanih veća;
- b) optuženi će bez izuzetka sve vreme biti pod nadzorom Specijalizovanih veća i pod pratnjom, tako da ga službenici zaduženi za sprovođenje sve vreme mogu videti i čuti; ukoliko je potrebno; službenici zaduženi za sprovođenje mogu biti u uniformama i sve vreme će biti u blizini optuženog, u meri u kojoj je to potrebno;
- c) optuženi će iz bezbednog pritvorskog objekta biti prebačen isključivo da bi posetio majčin grob i članove uže porodice i srodnike drugog stepena za koje je glavni službenik zadužen za nadzor unapred izdao saglasnost i koji prilože dokaz o svom identitetu, [BRISANO],³⁶ [BRISANO]; glavni službenik zadužen za nadzor može da donosi odluke o svim neophodnim pitanjima u vezi s posetom pod nadzorom na osnovu operativnih i bezbednosnih uslova, uključujući odluku o njenom prekidu;
- d) optuženom nije dozvoljeno da u bilo kom trenutku ostane sam s drugim članovima uže porodice ili srođnicima drugog stepena koji su dobili saglasnost, i nije mu dozvoljeno da se sastaje ili da bude u kontaktu s bilo kojim drugim licem osim sa članovima uže porodice i srođnicima drugog stepena koji imaju saglasnost;

³⁶ Zahtev, stav 15; izjašnjenje Sekretarijata, stav 20.

- e) optuženi je dužan da Sekretarijatu dostavi kopije isprava članova uže porodice i srodnika drugog stepena ukoliko nisu već bile dostavljene za potrebe prve odluke o privremenom puštanju na slobodu ili druge odluke o privremenom puštanju na slobodu;
- f) optuženom su u bezbednom pritvorskom objektu dopuštene posete članova uže porodice i srodnika drugog stepena koji su dobili saglasnost, pod uslovom da ih glavni službenik zadužen za nadzor sve vreme može videti i čuti i pod bilo kojim drugim uslovima koje glavni službenik zadužen za nadzor smatra neophodnim za izvršenje ove odluke;
- g) optuženi neće imati pristup uređajima za komunikaciju ili bilo kojim drugim sredstvima za komunikaciju, uključujući papir i olovku, osim onih koje obezbede Specijalizovana veća;
- h) optuženom nije dopušteno da drugim licima daje ili od njih prima predmete ako službeno lice (ili lica) zaduženo za sprovođenje nije prethodno pregledalo te predmete;
- i) optuženom nije dopušteno da stupa u kontakt sa žrtvama ili potencijalnim svedocima, niti da ih na bilo koji način ometa, odnosno da na bilo koji način ometa postupak i vršenje pravosuđa;
- j) optuženom nije dopušteno da traži direktan pristup dokumentima niti da uništava dokaze;
- k) optuženom nije dopušteno da razgovara o svom predmetu s bilo kim, uključujući medije, osim sa svojim braniocem i članovima tima odbrane;
- l) optuženom, njegovom timu odbrane, članovima porodice i saradnicima nije dopušteno da daju bilo kakve izjave za javnost i dužni su da prisustvo optuženog na teritoriji Kosova pre i sve vreme tokom njegovog boravka na Kosovu drže u tajnosti; ukoliko bi se u javnosti saznalo za boravak g. Veseljija,

za izdavanje svih potrebnih saopštenja za javnost ovlašćeni su tužilaštvo, Sekretarijat ili EULEX, u zavisnosti od slučaja;

m) optuženi je dužan da strogo poštuje svaki eventualni nalog sudije za prethodni postupak kojim se menjaju uslovi posete pod nadzorom ili se poseta obustavlja, i

n) optuženi je dužan da se pridržava svih mera vezanih za virus kovid-19 koje naloži Sekretarijat.

25. Shodno navedenom, sudija za prethodni postupak uverio se da opravdani humanitarni razlozi za privremeno puštanje na slobodu koje iznosi g. Veselji, zajedno s navedenim striktnim uslovima nadzora, odnose prevagu nad rizikom da će g. Veselji da pobegne, ometa tok postupka ili izvrši nova krivična dela.

26. Sudija za prethodni postupak se takođe uverio, imajući u vidu sadašnje okolnosti, da je period od dva dana, uključujući vreme za putovanje, dovoljan da g. Veselji u određenoj meri učestvuje u obredu žalosti i da ožali majku zajedno sa članovima porodice, te je stoga srazmeran razlogu na osnovu koga se traži privremeno puštanje na slobodu.

27. Ukoliko se ukaže potreba da se bilo koji od ovih uslova izmeni, strane u postupku ili sekretar treba odmah da se obrate sudiji za prethodni postupak.

C. SPROVOĐENJE NALOŽENIH USLOVA

28. U cilju sprovođenja navedenih uslova, sudija za prethodni postupak ovlašćuje Sekretarijat da izvrši završne operativne i bezbednosne pripreme u saradnji sa spoljnim partnerima i da po potrebi obavesti sve druge organe vlasti, uključujući organe vlasti u državi domaćinu i na Kosovu, radi izvršenja ovog naloga.

29. Sudija za prethodni postupak podseća da su sva pravna i fizička lica na Kosovu dužna da saraduju sa Specijalizovanim većima i da bez nepotrebnog odlaganja postupe u skladu sa svakom odlukom ili zamolnicom za pomoć Specijalizovanih veća.

D. OBAVEZA PODNOŠENJA IZVEŠTAJA

30. Tokom cele posete pod nadzorom, Sekretarijat je dužan da sudiji za prethodni postupak podnosi redovne izveštaje. Te redovne izveštaje treba obavezno da dostavi: (i) nakon što g. Veselji bude prebačen na Kosovo; (ii) posle eventualne posete pod nadzorom grobu njegove majke ili mestu obreda žalosti; (iii) posle svake eventualne posete optuženom u bezbednom pritvorskom objektu; (iv) u slučaju bilo koje eventualne povrede navedenih uslova od strane g. Veseljija ili drugih lica, i (v) po povratku g. Veseljija u pritvorsku jedinicu Specijalizovanih veća u državi domaćinu. Nedelju dana nakon obavljene posete pod nadzorom, Sekretarijat je dužan da sudiji za prethodni postupak dostavi izveštaj o izvršenju ove odluke.

DISPOZITIV

31. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak ovim:

- a) **ODOBRAVA** zahtev, i **NALAŽE** g. Veseljiju da se pridržava svih uslova iz stava 24;
- b) **NALAŽE** Sekretarijatu da sprovede posetu g. Veseljija pod nadzorom u skladu sa uslovima iz stava 24;
- c) **NALAŽE** odbrani da Sekretarijatu dostavi informacije navedene u stavu 24(e) ukoliko već nisu bile dostavljene u vezi sa prvom odlukom o

- privremenom puštanju na slobodu ili drugom odlukom o privremenom puštanju na slobodu;
- d) **POZIVA** strane u postupku odnosno Sekretarijat da se odmah obrate sudiji za prethodni postupak ukoliko bude potrebna izmena uslova navedenih u stavu 24;
- e) **OVLAŠĆUJE** Sekretarijat da u saradnji sa spoljnim partnerima organizuje izvršenje ove odluke;
- f) **OVLAŠĆUJE** Sekretarijat da o ovoj odluci obavesti i druge organe vlasti ukoliko je to potrebno za izvršenje ove odluke;
- g) **PODSEĆA** nadležne vlasti na Kosovu da su dužni da bez nepotrebnog odlaganja postupe po svakoj odluci koju donesu Specijalizovana veća i po svakoj zamolnici za pomoć;
- h) **NALAŽE** Sekretarijatu da dostavlja redovne izveštaje i izveštaj o izvršenju ove odluke kako je navedeno u stavu 30, i
- i) **NALAŽE** odbrani, tužilaštvu i Sekretarijatu da po povratku g. Veseljija u zemlju domaćina podnesu javne redigovane verzije zahteva, odgovora, odnosno izjašnjenja sekretarijata.

_____/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U subotu, 8. januara 2022.

U Hagu, Holandija.